

Posudek oponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Hrobový inventář z pohřebiště u kostela sv. Mikuláše v Nové Pace.

Autor práce: Barbora Fohlová

Autor posudku: Petr Hejhal

Doporučuji k obhajobě: Ano

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění.	D
2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol.	C
3) Metodika práce.	B
4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem.	B
5) Jazyková a pravopisná úroveň práce.	E
6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem.	B
7) Celkové hodnocení práce.	E
8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).	

Bakalářská práce Barbory Fohlové má tři hlavní části. V první se autorka věnuje kontextu lokality, jsou rozebírány archeologické nálezy z Nové Paky a okolí, pozornost je věnována počátkům města a stavbě kostela sv. Mikuláše. Ve druhé kapitole je pojednán vývoj pohřebního ritu ve středověku a novověku. Třetí částí práce je katalog nálezů z hrobů na pohřebišti u kostela sv. Mikuláše.

V katalogové části práce byly artefakty popsány a roztrženy, chybí však souhrn, který by se informace shromážděné v katalogu pokusil interpretovat a zodpovědět na otázku, zda a jak přispěl k poznání pohřebního ritu na sledované lokalitě.

Zbytek práce („nekatalogová část“) je podle mého názoru značně problematický. Při posuzování zde nelze oddělit věcnou a formální stránku. Nemám na mysli pravopisné chyby a překlepy, ale spíš skutečnost, že věty často nedávají smysl. Čtenář se musí tu více tu méně úspěšně domýšlet, co vlastně chtělo být řečeno. V některých případech se jedná „pouze“ o neobratné formulace, často ovšem není jasné, zda se pod neobratnou formulací neskrývá i nepochopení tématu. Například na straně 17 je uvedeno, že: „*Středověké pohřbívání, jak už to bývá, je spíše známo z písemných pramenů přibližně od 13. století, kdy se začínají objevovat písemné prameny, které jsou i ze záchranných výzkumů*“.

Odmyslím-li si formu, tak i obsah je špatně, pro poznání pohřebního ritu je zásadní archeologie, nikoli písemné prameny (ano, jejich počet v čase stoupá, ale k pohřebnímu ritu se příliš nevyjadřuje) a také nerozumím tomu, jak pochází písemné prameny ze záchranných výzkumů. Případně tvrzení v závěru

práce, že „Novověká pohřbívání na těchto místech se často lišila od tradičních středověkých pohřbů a probíhala ve stylu etážovitěho pohřbívání (str. 78). K etážovému pohřbívání docházelo již od vrcholného středověku, to není jev, který by se objevil až v novověku.

Sdělení na straně 19 nerozumím vůbec: "Dále se objevovaly tradice, které v pozdější době zesílily zejména pro běžné občany. Síla této tradice se přenesla až do dalšího století. Nadále u zaniklého kostela sv. Petra a Pavla v Oškobřhu (Čechura 2010, 111–120)".

Podobných příkladů by bylo možné jmenovat skutečně hodně. To ovšem není smyslem tohoto posudku. Vůbec si nejsem jist, zda práce v této podobě měla být odevzdána. Přesto bych dal rád autorce možnost svou práci obhájit. Do diskuze navrhuji tři otázky:

- V práci chybí adekvátní vyhodnocení. Jaké jsou závěry? Co je možné na základě shromážděných informací v katalogu říci o pohřbívání na zkoumané lokalitě (kromě početního zastoupení různých typů devocionálií)?
- V souhrnu práce autorka pracuje i s počty nalezené keramiky. Jaký má vztah tato keramika k pohřebnímu ritu?
- Autorka uvádí, že by se tématu chtěla dále věnovat. Jakým způsobem by bylo vhodné dále studovat pohřební ritus v novověku?

Petr Hejhal, 20. 8. 2023